

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW W WARSZAWIE
Karta Ewidencyjna Zabytków
Architektury i Budownictwa

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z Nr

1. Obiekt :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W ŚŚ. FRANCISZKA Z ASYŻU I PIOTRA Z ALKANTARY

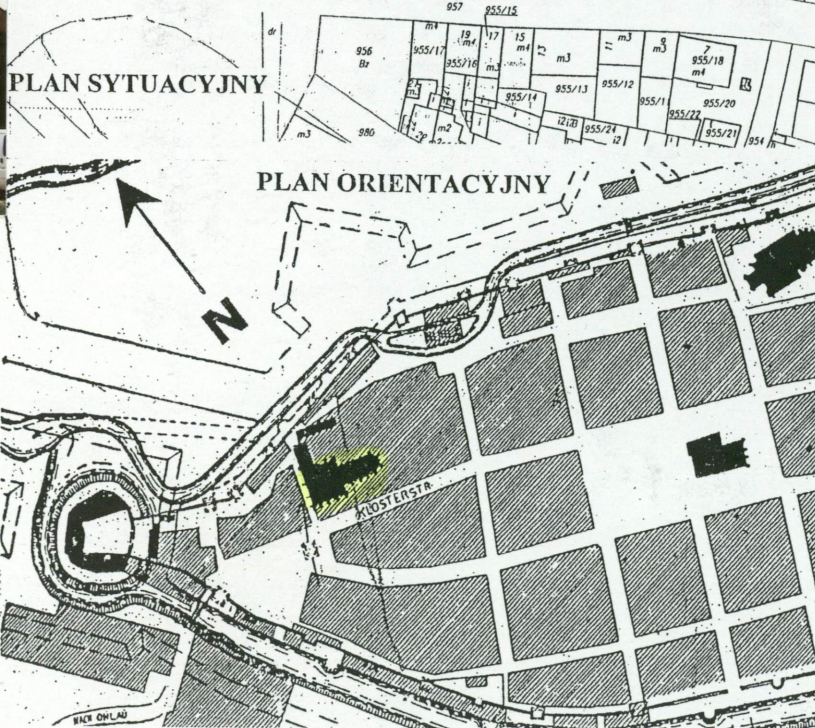
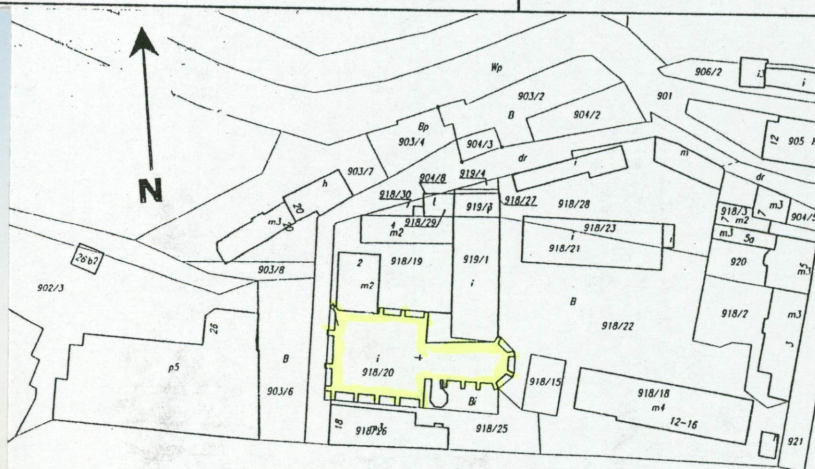
2. Czas powstania :

k.XIII w., rozbudowa
pocz. XIV i XV w.

3. Miejscowość :

Namysłów

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres :

Skwer Ks. Kardynała Stefana
Wyszyńskiego 2
46 – 100 Namysłów

nr hipoteczny :

5. Przynależność administracyjna :

województwo : opolskie
gmina : Namysłów

6. Poprzednie nazwy miejscowości :

1287 Namizłów
do 1945 Namslau

7. Przynależność administracyjna przed 1999 r.

Województwo : opolskie

8. Właściciel i jego adres :

parafia rzymsko – katolicka śś.
Franciszka i Piotra z Alkantary
Skwer Ks. Kardynała Stefana
Wyszyńskiego nr 2
46 – 100 Namysłów

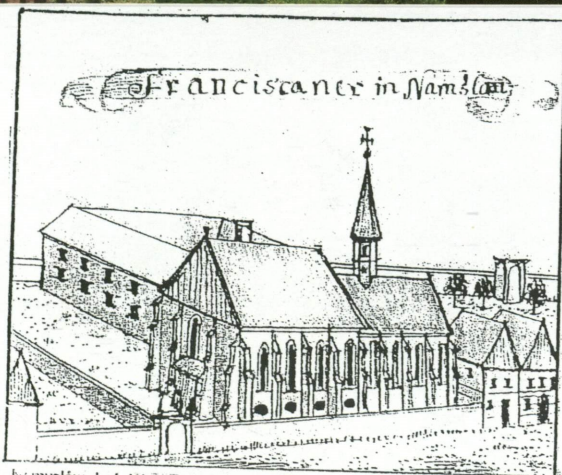
9. Użytkownik i jego adres :

j.w

10. Rejestr zabytków :

Nr : 680 / 63

Data : 30. 04. 1963 r.

Namysłów, kościół po franciszkański p.w. św. Franciszka z Asyżu i św. Piotra z Alkantary - rysunek F.B. Wernera z około połowy XVIII wieku

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu :

Pierwsza wzmianka źródłowa o namysłowskim konwencie p.w. NMP pojawia się w dokumencie z r.1285 w kontekście sporu biskupa Tomasza z księciem Henrykiem II Probussem. Kościół wspomniany w innym dokumencie z tegoż roku : biskup Herman z Kamienia Pomorskiego nadaje odpust wiernym nawiedzającym w święta kościoły franciszkańskie kustodii wrocławskiej, w tym kościół w Namysłowie. Dokument z 1321 – potwierdza nadanie księcia Konrada dla Franciszkanów, przekazanie im gruntu miejskiego pod budowę.

W czasie Reformacji zakonnicy opuścili klasztor i kościół (w r. 1536). Opustoszałe budynki przejęli protestanci na magazyny i szpital. Nieużytkowany kościół podlegał degradacji o czym świadczy zapis protokołu powizytacyjnego z 1666 roku ; mówi się w nim o znacznym zniszczeniu świątyni.

Około połowy XVII w. zespół rekatołicyzowany ; w zapisach z tejże wizytacji kościół nazwany jest „polskim” ; stwierdza się jego bardzo zły stan, z uszkodzonymi sklepieniami. W r. 1667 (lub wg. innych zapisów w roku 1671) powrócili do miasta Franciszkanie. Byli to Franciszkanie - Reformaci z Nysy, którzy objęli kościół z klasztorem i rozpoczęli ich odbudowę w stylu barokowym.

W 1769 odbudowany kościół na nowo poświęcono, nadając mu nowe wezwanie : św. Piotra z Alkantary. Przebudowa polegała min. na wprowadzeniu empor do halowego korpusu, wymianie sklepień.

W roku 1682 kościół zniszczony pożarem, następnie odbudowany. **C.d. na wkladce 1**

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje) :

SYTUACJA : Kościół pofranciszkański wraz z przylegającym do niego od strony północnej dawnym klasztorem Franciszkanów-Minorytów, którego zachodnie skrzydło pełni obecnie funkcje plebanii ; usytuowany w zachodniej części miasta, niedaleko dawnego gotyckiego zamku książęcego oraz XIX-wiecznych zabudowań browaru Haselbacha, obecnie Browaru Namysłów. Kompleks pofranciszkański leży pomiędzy ulicą Bolesława Chrobrego, która biegnąc równolegle do osi świątyni, na wysokości jej korpusu zaczyna skręcać na południe, a pasem murów obronnych Namysłowa od strony północnej. Kościół, cofnięty od ulicy Chrobrego w głąb działki, leży równolegle do ulicy, na osi wschód – zachód. Korpus nawowy oddziela od ulicy XIX-wieczna kamienica, położona w stosunku do niej kalenicowo. Budynek zlokalizowany bardzo blisko południowej elewacji kościoła, niemal dotykający jego przypór. Od zachodu przed fasadą kościoła rozciąga się na osi pd.-pn. plac wyłożony kocimi łbami, ograniczony od zachodu wysokim budynkiem Starej Słodowni browaru a od północy XIX - i XX wieczną zabudową na dawnych murach obronnych. Od strony wschodniej dawna przyległa zabudowa czynszowa została wyburzona po 1945 roku ; stąd prezbiterium eksponowane jest na dość znacznej wolnej przestrzeni. Dalej w kierunku wschodnim rozpoczyna się powojenna zabudowa - bloki. Od północy czworobok zabudowań dawnego klasztoru oddziela od gotyckich murów miejskich wąska, nieutwardzona ulica przymurna.

Materiał : fundamenty z głazów i kamieni eratycznych spojonych zaprawą wapienną. Mury obwodowe fazy XIV-wiecznej z gotyckiej cegły palcówki o wymiarach 28-29 x 13-13,5 x 9,5 – 10,5 w wątku polskim (jednowozówkowym) i kowadełkowym na zaprawie wapiennej, ze spoiną wypukłą, w przekroju trójkątną. W ścianach nawy występuje zendrówka. Cokół z kształtek ceramicznych, podobnie obramienia otworów gotyckich. Wewnętrzne mury pierwotnie polichromowane na czerwono, z zaakcentowaniem spoin mleczkiem wapiennym. W podłęczach okien fartuchy z wyprawy wapiennej. Nieliczne relikty oryginalnych maswerków ceramicznych i takichże laskowań ; większość rekonstruowana z betonu. W górnych partiach fryz zębaty, z dwóch warstw cegieł. Wewnątrz część detalu z kamienia – piaskowcowe wsporniki, koliste zworniki, pierwotnie malowane. Żebra sklepienne ceramiczne o przekroju trapezu z bocznymi ściankami o wklęsłowym profilu. W XV-wiecznej fazie mury nadbudowywane w wątku jednowozówkowym, kowadełkowym ze spoiną płaską z rysą. Format cegieł 28-29 x 12-12,5 x 9-9,5 cm. Wnętrze w późniejszym okresie gotyckim otynkowano cienkowarstwowym tynkiem ujawniającym strukturę muru, pobielonym. Krawędzie otworów oraz żebra pomalowano kryjącą czerwoną farbą z akcentowaniem spoin bielą (mleczko wapienne). Ostatnia faza kolorystyki późnośredniowiecznej to przemalowanie krawędzi na ciemny kolor stalowy, również z akcentowaniem bielą spoin. W korpusie nawowym zniszczone partie murów gotyckich zakryte po remoncie lat 80-tych ściankami z gipsu. Sklepienia w korpusie nawowym ceglane, w partii zachodniej płytowy strop stalowy. Drewniana barokowa więźba dachowa, wzmocniona w części zachodniej konstrukcjami stalowymi. Pokrycia dachów : dachówka ceramiczna na korpusie nawowym oraz prezbiterium ułożona w koronkę, hełm wieży pobity blachą miedzianą na deskowaniu.

Schody : kamienne stopnie schodów prowadzących do wejścia głównego ; w nawie żelazne schody kręcone prowadzące na empory.

Posadzki : w korpusie nawowym i prezbiterium posadzka z kwadratowych płyt ceramicznych. Na emporach pierwotnie podłogi drewniane, dziś zerwane ; po remontach z lat 80-tych XX w. odsłonięte ... **C.d. na wkladce 1**

14. Kubatura :	15. Powierzchnia użytkowa :	16. Przeznaczenie pierwotne :	17. Użytkowanie obecne :
7920 m ³	1940 m ²	sakralne	sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja : W latach 60- tych XX w. P.P.PKZ W-w wykonały wzmocnienie konstrukcji dachu kościoła ; Po przejęciu go przez parafię śś. Piotra i Pawła w latach 1982 - 1988 prowadzono sukcesywny remont. Zregotycyzowano wówczas prezbiterium, likwidując w nim tynki, uczyniając otwory, rekonstruując maswerki, żebra, laskowania. W nawie barokowe koleby w przęsłach zachodnich zastąpiono stropami płytowymi na belkach stalowych. Stalowe schody kręcone skomunikowały nawę z emporami. Zlikwidowano ścianki wydzielające kaplice. Założono nową stolarkę drzwiową, w oknach nowe witraże. W miejsce dawnego przyziemia niedokończonej wieży wybudowano pd. kruchtę. Wykonano konserwację malowideł ściennych ze scenami z życia św. Bonawentury wraz z dekoracją sztukatorską na sklepieniach pd.-wschodniej części korpusu nawowego (autor dypl. konserwator Jerzy Czajor). 2002 remont pokrycia dachu korpusu, nowa ceramika na trzech połaciach, czwarta - zachodnia przełożona.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) : Fundamenty kościoła w stanie względnie dobrym. Mury obwodowe silnie zawilgocone w partii przyziemia, na skutek złego odprowadzania wody opadowej ; znaczne ubytki cegieł, odspajające się lica ceglane, wypłukane spoiny. Wewnątrz silne wysolenia, zniszczone lico murów, uszkodzone filary nawy. Poważne i rozległe, choć ustabilizowane spękania ścian, zwłaszcza zachodniej fasady frontowej. Liczne przemurowania, zablokowanie oryginalnych otworów, wielokrotne przebudowy fragmentów nową cegłą, niestarannie wykonane. Ściany wewnętrzne również w stanie złym, spękania i ubytki zakryte płytami gipsowymi Tynki wewnętrzne – występują tylko w nawie, w prezbiterium na sklepieniu. Stan zróżnicowany, w nawie znaczne zawilgocenia w przyziemiu Sklepienia i stropy w stanie dobrym. Konstrukcja oryginalnej zachowanej więźby barokowej w stanie zadawalającym, po generalnym remoncie dachu. W czasie użytkowania kościoła jako magazynu PKZ-ty wrocławskie w roku 1968 wzmocniły więźbę poprzez wprowadzenie do konstrukcji dachu elementów stalowych (w zachodnich przęsłach korpusu) i związanie ich ze starymi więzarami drewnianymi. Pokrycie dachów w większości w stanie dobrym, na skutek sukcesywnie, w etapach prowadzonego remontu połaci z wymianą pokrycia. Pokryto na nowo wschodnią, południową i północną stronę. W połaci zachodniej występują nieszczelności, materiał ceramiczny zdestruowany, dotknięty korozją. Pomimo przełożenia kwalifikuje się do wymiany. Sygnaturka pokryta blachą miedzianą, która w stanie zadowalającym. Instalacje : elektryczna i wodna – stan dobry.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie : <ul style="list-style-type: none"> o osuszenie murów kościoła, wykonanie przepony poziomej z krzemionki np. Sto Murisol Impulssystem ; wykonanie skutecznego odprowadzenia wód opadowych od kościoła; włączenie do systemu kanalizacji burzowej, przełożenie rur spustowych przyległego budynku Chrobrego 18 ; likwidacja spoin i zapraw cementowych w murach kościoła ; o renowacja elewacji, szczególnie zachodniej fasady ; konserwacja murów ceglanych, przemurowania partii spękanych, uczynienie otworów okiennych oraz blend , ewentualne odtworzenie gotyckiego szczytu ; o we wnętrzu korpusu nawowego wymiana tynków z dużą zawartością cementu na renowacyjne w dolnych partiach i wapienno-trasowe lub czysto wapienne w częściach pozostałych 			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania) :

Dokumentacja w posiadaniu Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu :

- o Projekt techniczno-roboczy na roboty trwale zabezpieczające obiekt. Konstrukcja, ST. Wojdon, PKZ O/Wrocław 1964, sygn. 670 ;
- o Ekspertyza dotycząca stanu konstrukcji i możliwości adaptacji kościoła pofranciszkańskiego na muzeum, PKZ/O Wrocław, 1965, sygn. 762 ;
- o Inwentaryzacja , Anna Querguin, PKZ O/Wrocław , 1966, sygn. 846, 847 ;
- o Orzeczenie o stanie technicznym konstrukcji, St. Wojdon, PKZ-O/Wrocław, 1966, sygn. 841 ;
- o Inwentaryzacja konstrukcji, St. Wojdon, A. Łuszacki, PKZ O/Wrocław 1970, sygn. 1210 / A
- o Aktualizacja inwentaryzacji 1 : 100. Piotr Gerber, Wrocław 1982, sygn. 2734
- o Studium programowe dotyczące odbudowy kościoła pofranciszkańskiego i klasztoru..., M. i S. Müller, Wrocław 1983, sygn. 2697

Duża część dokumentacji znajduje się również w posiadaniu parafii.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury) :

22. Bibliografia :

Architektura gotycka w Polsce. Katalog zabytków, red. T. Mroczko, M. Arsyński, W-wa 1995, s. 162, 163

Bimler K. *Quellen zur schlesischen Kunstgeschichte, Zur Baugeschichte von Stadt und Kreis Namslau*, Breslau 1941, s. 65-67

Czerner R., Lasota Cz. *Rozwój architektury kościoła Franciszkanów w Lwówku Śląskim*, Prace Naukowe Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej nr 19, Studia i Materiały nr 9, Wrocław 1988, s. 75-97

Degen K., Bleyl W., Werbick W., Focke F., *Die Bau- und Kunstdenkmäler des Kreises Namslau*, Breslau 1939, s. 154-160

Eysymontt J. *Architektura pierwszych kościołów franciszkańskich na Śląsku*, [w:] *Z dziejów sztuki śląskiej*, red. Z. Świechowski, Warszawa 1978, s. 63-68

Katalog zabytków sztuki w Polsce, t.7,z.7, Pow.namysłowski, W-wa 1965, s. 39- 41

Kozarzewski T., *Pierwotny kościół franciszkanów we Wrocławiu*, Prace Komisji Historii Sztuki Wrocławskiego Tow.Naukowego, t. 3, Wrocław 1963, s. 199-249

Lasota Cz., *Badania architektoniczno - archeologiczne kościoła franciszkanów w Namysłowie*, 1983, m-pis, Woj Urząd Ochrony Zabytków w Opolu, sygn. 2448

Lasota Cz., Jędrusik M., *Badania gotyckiej architektury Namysłowa. Kościół Minorytów*. [w] *Architectus* 2003, Nr 1-2 (13-14), s. 29 – 40

Liebich H., *Chronik der Stadt Namslau von Begründungsderselben bis auf neueste Zeit, Namslau 1862*, s. 57

Legendziewicz A. *Program konserwatorski dla kościoła*. W-w 2002 r.

Lutsch H, *Verzeichniss der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien, Der Kunstdenkmäler der Landkreises der Reg. Bezirk Breslau*, t. 2, Breslau 1889, s. 504

Rainczak K., *Studium historyczne kościoła pofranciszkańskiego w Namysłowie*, Wrocław 1963, m-pis, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu, sygn. 612

Regesten zur schlesischen Geschichte. Codex Diplomaticus Silesiae, t. 7cz. 3, wyd. C. Grünhagen, K. Wutke, Breslau 1898, nr 4113

Różycka-Rozpędowska E., *Studium historyczno-architektoniczne kościoła Franciszkanów w Namysłowie*, 1982, m-pis w archiwum WUOZ w Opolu, sygn. 2698

Wąs G. *Klasztory franciszkańskie w miastach śląskich i górnośląskich XIII-XIV w*, Wrocław 2000

24. Uwagi różne :

Konserwacja murów gotyckich musi być poprzedzona specjalistyczną analizą nt. najskuteczniejszego sposobu wyprowadzenia z nich szkodliwych, odkładających się w dużych ilościach soli i innych chemikaliów.

25. Wypełnił :

mgr Dariusz Stoces, PG

data :

VI - X 2007 r.

26. Sprawdził

data

27. Załączniki

wkładki nr 1 - 1

27. Miejsowość : N A M Y S Ł Ó W	28. Obiekt (nazwa jak w karcie) : KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI	29. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) : C.d opisu kościoła
--	---	--

Kolejny pożar w 1783 strawił dach ; w trakcie odbudowy, w której czynni byli cieśla Gäbel i murarz Jackisch sklepienie w zakrystii zostało zniszczone (zawaliło się). Odbudowano je na wzór sklepienia w znajdującego się w zamknięciu prezbiterium. Odbudowę skończono w 1784 roku, budując na koniec wieżyczkę sygnaturki.

Po pruskiej kasacji i sekularyzacji zakonu w roku 1810 zespół opuszczony przez zakonników. W 1810 i 1812 r. wykonano plany i inwentaryzacje wraz z opisami. Kościół po roku 1812 zamieniono na magazyn wojskowy. W r. 1825 przeszedł na własność miasta, które zakupiło go na cele magazynowe. Wtedy to zamurowano część okien. W roku 1905 odnowiono wieżyczkę sygnaturki. 1924-29 wymiana pokrycia dachu wraz z remontem więźby

Funkcję magazynową kościół z klasztorem spełniały także po 1945 roku, przy czym pomieszczenia dawnego kościoła używane były jako magazyn nawozów sztucznych i fosfatów, co w konsekwencji odbiło się bardzo niekorzystnie na jego stanie technicznym.

W 1982 kompleks pofranciszkański przejęła namysłowska parafia śś. Piotra i Pawła. Po wykonaniu remontu budynków (zakończenie 1988) kościół na nowo poświęcono i oddano w użytkowanie dla celów sakralnych. W roku 1992 erygowano przy kościele nową parafię pod wezwaniem śś. Franciszka z Asyżu i Piotra z Alkantary.

FAZY BUDOWY KOŚCIOŁA I KLASZTORU : Dokument biskupa Hermana z Kamienia Pomorskiego poświadcza istnienie kościoła Franciszkanów już w 3 ćw. XIII w. Jeżeli takowy rzeczywiście istniał, to zapewne w innym niż obecne miejscu lub też był np. drewniany – nie zachowały się po nim żadne ślady. Badania architektoniczne dzisiejszej świątyni przeprowadzone w roku 1982 przez Ewę Różycką-Rozpędowską i w latach 1983 - 4 r. przez Czesława Lasotę i Rafała Czernera nie potwierdziły przekazu o genezie XIII-wiecznej. Dowiodły natomiast powstania prezbiterium kościoła i części klasztoru w wieku XIV. Wzniesiono wtedy wydłużone, zamknięte poligonalnie, 4-przęsłowe prezbiterium z przylegającym do niego wschodnim skrzydłem klasztoru - jako wstępną fazę jego budowy - a także niewielki fragment korpusu nawowego zamierzonego docelowo jako trójnawowy, trójprzęsłowy, nakryty sklepieniami, zapewne w systemie bazylikowym. W trakcie budowy korpusu skorygowano program i wybudowano tylko dwie nawy, bez sklepień, zapewne nakryte stropem drewnianym. Korpus w tej fazie był znacznie niższy niż prezbiterium, z dachem dwuspadowym, niesymetrycznym (połąc pd. nakrywała tak nawę główną jak i boczną). Informację z kronik o budowie klasztoru w XV w. badania częściowo potwierdziły. Wykazały, że zapis z 1420 r. o budowie klasztoru dotyczył kolejnego etapu budowy klasztoru (w części zachodniej) i dalszej rozbudowy korpusu nawowego. Powiększono wtedy znacznie i podwyższono korpus, powracając do pierwotnego założenia kościoła- trójprzęsłowego i trójnawowego. Układ przestrzenny przyjęto już halowy, stosowny dla epoki, ze sklepieniami murowanymi, które jak świadczą relikty - w nawach bocznych były trójpodporowe. Jakie były sklepienia nawy środkowej – brak danych, być może gwiaździste jak w kościele farnym. Filary międzynawowe były 8-boczne, w przekroju silnie wydłużone, zaopatrzone z boków w lizeny, na których opierały się wiązki żeber sklepiennych. Filary łączyły się w międzynawowe arkady ostrołuczne, o krawędziach profilowanych wklęsłkami (ich pozostałości odkryto na strychu nad sklepieniami barokowymi). Zapewne jeszcze w XIV w., jak potwierdziły to badania, rozpoczęto w narożu między prezbiterium a pd. nawą korpusu budowę wieży, na miejscu wcześniejszego aneksu o nieokreślonym przeznaczeniu (kaplica ?). Jej mury podciągnięto w XV wieku, jednak budowy ostatecznie nie dokończono. W czasach nowożytnych kościół został przekształcony przez XVII-wieczną barokizację, obejmującą głównie nawę, w mniejszym stopniu prezbiterium. W nawie obudowano gotyckie filary (wysokie cokoły, opięte z czterech stron pilastrami, tokańskie kapitele); zmieniono kształt arkad międzynawowych na półkoliste. Założono barokowe sklepienia kolebkowe ze stykającymi się lunetami ; w bocznych nawach wybudowano dodatkowo empory. W prezbiterium wschodnie przeszło poligonalnego zamknięcia zostało przekształcone na barokowe sklepienie kolebkowe z lunetami i plafonem.

verte'

C.d. pktu 13 : odsłonięte stalowe legary stropowe .

OTWORY okienne : w korpusie nawowym w elewacji pd. wysokie, regularnie ułożone okna ostrołuczne z glifami, zablokowane i przekształcone w okresie baroku oraz w XIX w.; w zamurówkach dwa rzędy barokowych okien, dolne półkoliste, górne zamknięte odcinkowo. Analogicznie w prezbiterium i jego zamknięciu, gdzie okna równie wąskie, lecz niższe niż w korpusie ; XIX-wieczne zamurówki okien gotyckich wypełnione były wtórnie dwoma rzędami okienek o kształcie leżących prostokątów ; po remoncie lat 80-tych okna ponownie otwarto, w nich rekonstrukcja ceramicznych pierwotnie maswerków i nowsze witraże. W zamknięciu prezbiterium okno gotyckie trójdzielne. W elewacji zachodniej nad wejściem głównym duże, szerokie okno ostrołuczne z obniżoną strzałką. Od południa zablokowane wysokie, wąskie okno jak pozostałe w korpusie. W elewacji północnej korpusu pozostałości dawnych okien gotyckich, sięgających ponad dach nieistniejącego już skrzydła klasztornego ; w ich obrębie barokowe wysokie okna zamknięte odcinkowo. **Drzwiowe :** wejście główne w prostokątnym otworze, poszerzone, przekształcone w czasie gdy kościół pełnił funkcje magazynowe. W zachodniej części pd. elewacji zamurowane dawne wejście boczne do kościoła ; ze śmigą i wklęsłowym obramieniem górnej partii wykonanej z ceglanych kształtek. W zach. części prezbiterium, w nowszej, wybudowanej w latach 80-tych XX w. kruchcie - wejście zamknięte odcinkowo. We wnętrzu prezbiterium ceglany portal prowadzący do zakrystii ; ostrołuczny, z wklęsłowym obramieniem górnej partii.

KONSTRUKCJA : mury typu opus emplectum, z głazami eratycznymi wzmacniającymi fundamenty, z łękami ceglanyymi przenoszącymi obciążenia. Ściany magistralne na cokole, wsparte szkarpami. Sklepienia ceglane ; barokowe kolebki, gotyckie sklepienie krzyżowo-żebrowe o grubości jednej cegły, osadzone w oporach ściennych, Żebra o przekroju trapezowymi z wklęsłkami, spięte kamiennymi zwornikami, oparte na kamiennych wspornikach. Wieżba dachowa z ciosanych i tartych belek, łączona zamkami ciesielskimi, kołkowana. Wzmocniona stalowymi konstrukcjami podwieszanymi w partii zachodniego przęsła. Nad prezbiterium wieżba 1-kondygnacyjna, nad korpusem 2-kondygnacyjna, oba ustroje zapewne w swym głównym zrębie XVIII-wieczne, wzniesione wraz z sygnaturką po pożarze 1783 r. Wieżby jętkowe dwustolcowe, z kleszczami w dolnej kondygnacji dachu nawy.

RZUT : korpus trójpłaszczyznowy, trzynawowy o proporcjach zbliżonych do kwadratu ; znacznie szerszy niż wąskie, silnie wydłużone prezbiterium. Od zachodu główne wejście w fasadzie ; boczne, nowe wejście przez kruchtę wybudowaną na miejscu dawnej wieży. Komunikacja z wirydarzem przez nowszą zakrystię od północy. Od strony północnej przy ścianie korpusu relikty zniesionego skrzydła klasztornego ; od północnego zachodu dostawiony budynek klasztorny, zachodnie skrzydło – jedynie zachowane.

BRYŁA : kościół halowy, dość krępy w proporcjach ; korpus oszkarpowany, nakryty wysokim dachem trzyspadowym z półszczytem od wschodu ; w miejsce zniesionego szczytu gotyckiego. Prezbiterium także z przyporami, znacznie niższe niż korpus, nakryte dachem siodłowym, z wysmukłą, osadzoną w kalenicy sygnaturką na planie czworokąta, z baniastym hełmem i przeźroczem. Do pn. ściany prezbiterium pozbawionej szkarp dostawiona nowsza zakrystia nakryta pulpitowym dachem oraz nowsza budowla wzniesiona w miejscu wschodniego skrzydła klasztoru. Do korpusu przylega od północy zachodnie (jedynie zachowane) skrzydło dawnego klasztoru Minorytów, przysłaniając częściowo dwa okna gotyckie zachodniej partii nawy.

ELEWACJE . Elewacja zachodnia : fasada eksponowana z placu przed kościołem, ceglana, na cokole zwieńczonym ściętymi skośnie kształtkami, ujęta z boków parą szkarp (z nich północna usytuowana przekątniowo, południowa będąca przedłużeniem ściany). Nieregularna, organizowana przez dwie osie, w których zablokowane dawne okna – obecnie blendy. Dość regularnie rozmieszczone w elewacji otwory maczulcowe – wzdłuż krawędzi blend i szkarp. Szkarpy dwuuskokowe o pulpitowych, stromych nakrywach ceglanych. Osie dawnych okien rozdzielone dwiema szkarpami prostopadłymi do elewacji a

27. Miejscowość : N A M Y S Ł Ó W	28. Obiekt (nazwa jak w karcie) : KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI	29. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) : cd. opisu kościoła, mat. archiwalne, rysunki, zdjęcia
---	---	--

trzecia – od strony północnej ujmuje fragment ściany bez otworu. Blenda centralna nad otworem wejściowym – dawne reprezentacyjne okno, szerokie, z obniżoną strzałką ostrołuku, słabiej rozglifione. W baroku gotyckie okno zostało zamurowane, potem przeprute dwoma małymi oknami zamkniętymi odcinkowo, które dziś także zablockowane – widoczne w zamurówce. Otwór wejściowy do kościoła prostokątny, poszerzony zapewne w XIX wieku, bez formy gotyckiej, z dwuskrzydłowymi nowszymi drzwiami. Wejście osłonięte od góry nowszym daszkiem pulpitem o konstrukcji drewnianej, pokrytym miedzianą blachą na deskowaniu. Blenda południowa wysmukła, ostrołuczna, mocno rozglifiona. Fasada zwieńczona uskokowym gzymsem koronującym.

Elewacja południowa : złożona z elewacji korpusu nawowego i z prezbiterium z sygnaturką. Korpus 4 osiowy, na cokole ceglany, zwieńczonym profilem z kształtek ceglanych. W zablockowanych częściowo gotyckich, rozglifionych oknach – okna nowsze, barokowe w dwu poziomach. Dolne zamknięte półkoliście, górne łukami odcinkowymi. Osie rozdzielone dwuskokowymi szkarpami o ceglanych nakrywach, sięgającymi strzałek podłuczy okiennych. Analogicznie w prezbiterium 4-osiowym, osadzonym na cokole, regularnie przeprutym wysokimi, wąskimi oknami gotyckimi ; ponownie otwartymi po przekształceniach barokowych i XIX-wiecznych. W części nieużytkowanych okien zamurowane reszty dawnych ceramicznych obramień okiennych – pozostałości maswerków i laskowań. Nad oknami fryz z dwu warstw mijających się cegieł ułożonych na zrąb oraz profilowany gzymś wieńczący. Osie okienne wydzielane przez szkarpy dwuskokowe, ze stromymi ceglanyimi nakrywami, sięgające niemal fryzu. Hełm sygnaturki, czworokątny, osadzony przekątniowo przy wschodnim krańcu kalenicy. Wysmukły w proporcjach, z podstawą ożywioną zamkniętymi półkoliście blendami. Banie wydłużone gruszkowo, między nimi przeźrocze z czterema filarkami ; całość zwieńczona kulą i wiatrowskazem w kształcie blaszanej chorągiewki.

Elewacja wschodnia : złożona z zamknięcia prezbiterium, wschodniej - częściowo widocznej ściany korpusu i wieńczącej barokowej sygnaturki na kalenicy prezbiterium. Zamknięcie prezbiterium na cokole ze zwieńczeniem profilowanym z kształtek ceglanych, trzyosiowe. Mur z regularnie wzdłuż otworów okiennych usytuowanymi maczulkami. Wykroje ostrołucznych okien – jak w pd. ścianie prezbiterium ; wąskie, wysokie, z glifami. Jedynie ostrołuczne okno środkowe - szersze, trójdzielne. Otwory wypełnione nowszymi witrażami. Osie wydzielane dwuskokowymi szkarpami, z ceglanyimi mocno nachylonymi nakrywami ; szkarpy usytuowane przekątniowo. Nad oknami fryz zębaty – jak w pd. ścianie prezbiterium i ceglany, uskokowy gzymś wieńczący. Na kalenicy barokowa sygnaturka. Boczne fragmenty zachodniej ściany korpusu a także jej część widoczna nad dachem prezbiterium – z relikami dawniejszych faz budowy. Ściana ujęta szkarpami – od południa ustawioną przekątniowo, od strony północnej będącą przedłużeniem ściany. W części południowej widoczne zablockowane okno gotyckie. Nad prezbiterium widoczna w ścianie korpusu pozostałość pierwotnego trójkątnego szczytu z tzw. kocim biegiem ; po jego obu stronach występują odsadzki muru z ukośnymi okapami, przerwane fragmentami uciętych lizen.

Elewacja północna : złożona z korpusu nawowego częściowo przysłoniętego zachodnim skrzydłem klasztoru i prezbiterium z nowszą zakrystią. Korpus czteroosiowy, ze szkarpami dwuskokowymi wydzielającymi regularnie osie okienne. W dolnej partii korpusu widoczne relikty zniszczonego w XIX-w. skrzydła klasztoru w postaci oporów sklepiennych, śladów po wspornikach i śladów pulpitem dachu na przyporach. Nad nimi ostrołuczne okna, silnie rozglifione, w części zablockowane ; w dwu z nich do wysokości około 2/3 dawnych otworów prostokątne sześciordzielne okna stalowe. Dwie skrajne osie i jedna z przypór częściowo lub w całości zakryte budynkiem klasztornym (ich pozostałości widoczne wewnątrz, na strychu). Szkarpy sięgały pierwotnie najwyższych punktów łuków okiennych ; dziś obniżone do połowy otworów. Prezbiterium przysłonięte w części nowszą dwuosiową zakrystią z pulpitem dachem z blachy trapezowej oraz nowszym budynkiem wzniesionym na miejscu dawnego wschodniego skrzydła klasztoru. Nad dachami zakrystii i nowej budowli widoczne zablockowane okno gotyckie w części zachodniej i pozostałości skrzydła klasztoru w części wschodniej.

verte'

WNETRZA : po barokowej przebudowie korpus z rzędami kaplic, emporami i barokowymi sklepieniami (obecnie ścianki wydzielające kaplice z naw pd. i pn. są znów zlikwidowane). Korpus trójprzęsłowy, z nawą główną nieco węższą i wyższą niż prezbiterium, przesklepioną w dwu wschodnich przęsłach krzyżowo ok. 1675 r. W kaplicach i nad emporami sklepienia krzyżowe i kolebkowe z naprzemiennymi lunetami. Tęcza zamknięta łukiem ostrym. Filary nawy głównej opięte pilastrami dźwigającymi uproszczone belkowanie. Arkady empor i kaplic zamknięte półkoliście. Okna w korpusie pierwotnie ostrołukowe gotyckie, przekształcone w baroku ; w XIX w. częściowo zamurowane. Prezbiterium wydłużone, o czterech przęsłach nierównej szerokości, zamknięte trójbocznie. W jego trzech przęsłach sklepienie krzyżowo-żebrowe z gurtami i gładkimi kolistymi zwornikami, w zamknięciu kolebkowe z lunetami i plafonem z 1783 r. W pn. ścianie prezbiterium zablokowane okno ostrołukowe z ceramicznym (ceglanym) maswerkiem. Wejście ostrołuczne do zakrystii o ceglany profilu wklęsłowym, ze sfazowanym uskokiem. Zakrystia nowa, jednoprzestrzenna, doświetlona parą dużych prostokątnych okien, nakryta płaskim stropem z sufitem. Na strychu zachowane relikty dawnej hali gotyckiej – profilowane podłucha arkad międzynawowych oraz dzielące je lizeny.

WYPOSAŻENIE, WYSTRÓJ : zachowane nieliczne elementy dekoracji ścian ; w dawnej zachodniej kaplicy po stronie północnej nieekspozowany fragment polichromii barokowej imitującej baldachim z draperią. W dawnej wschodniej kaplicy po stronie południowej na sklepieniu sztukaterie i polichromia, barokowe, z 4 ćw. XVII wieku : bogata dekoracja akantowa i palmetowa, obejmująca cztery owalne płyciny z malowanymi scenami z życia św. Bonawentury. W prezbiterium na barokowej części sklepienia wydłużona kwatera z figuralną polichromią. Barokowy ołtarz główny z kościoła pofranciszkańskiego zachował się w Bogacicy tamtejszym kościele ; podobnie dość liczne elementy barokowego wyposażenia kościoła Franciszkanów – obrazy, rzeźby i ołtarze, przeniesione zostały w różnym czasie do kościoła farnego p.w. Piotra i Pawła w Namysłowie. W ich miejsce od końca lat 80-tych XX wieku sukcesywnie kompletuje się nowe wyposażenie w konwencji neostylowej.

1. Miejscowość :

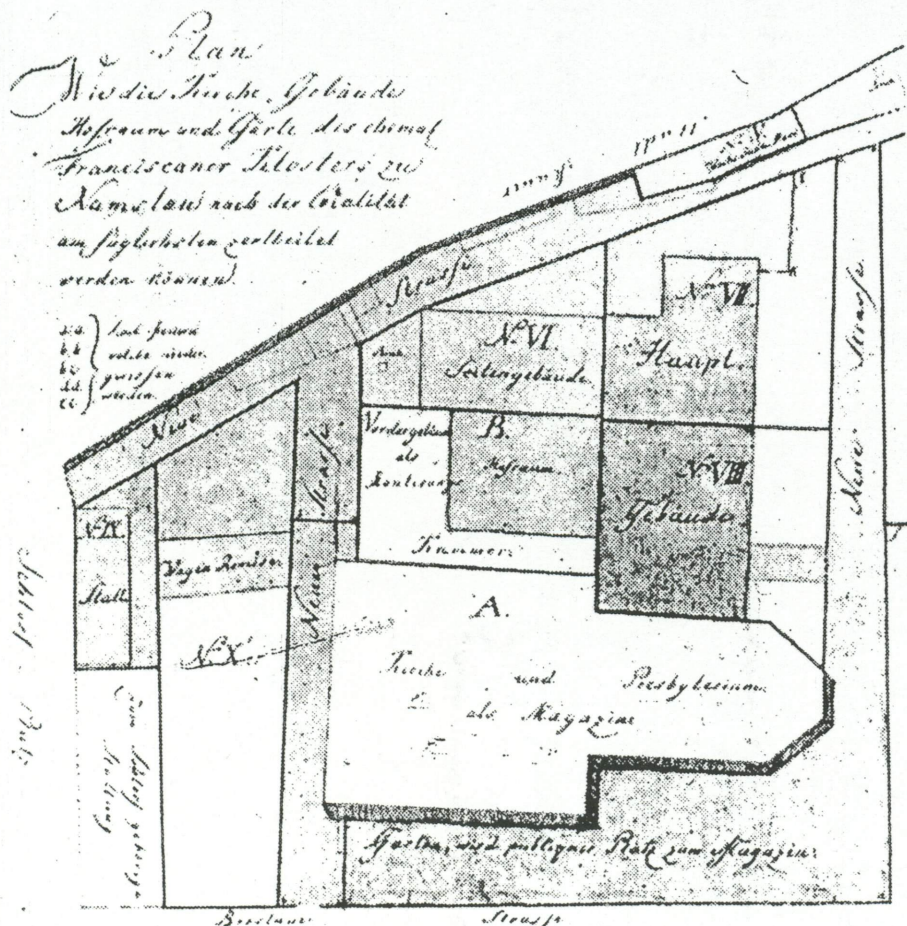
N A M Y S Ł Ó W

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

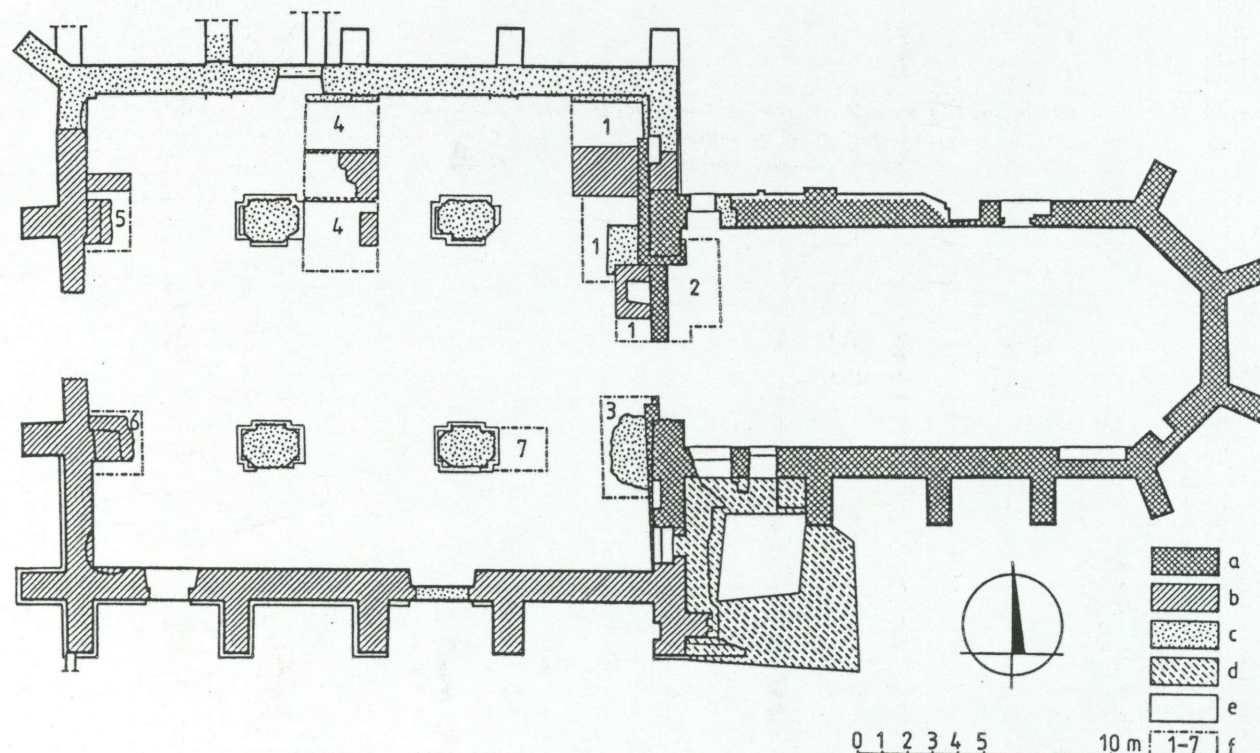
3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonaografia, materiały archiwalne, zdjęcia

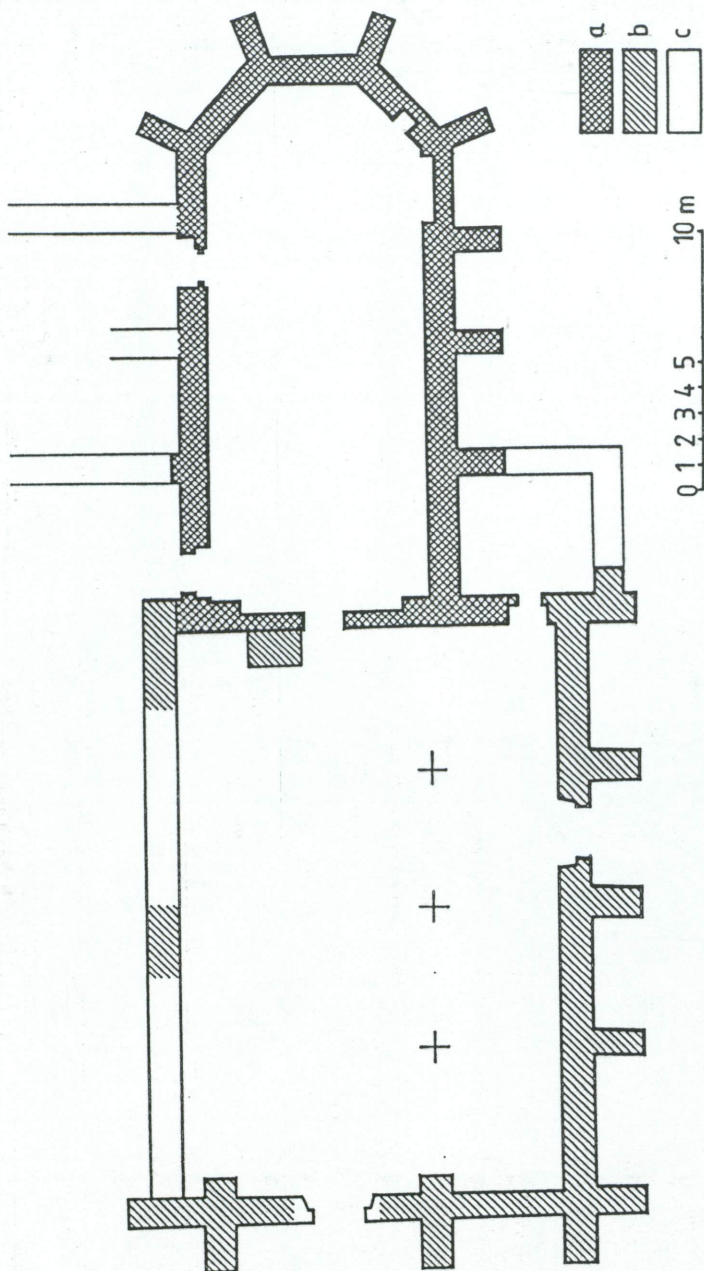

Ryc. 8. Plan zabudowy klasztoru pofranciszkańskiego sporządzony w 1810 r. (wg K. Degena)

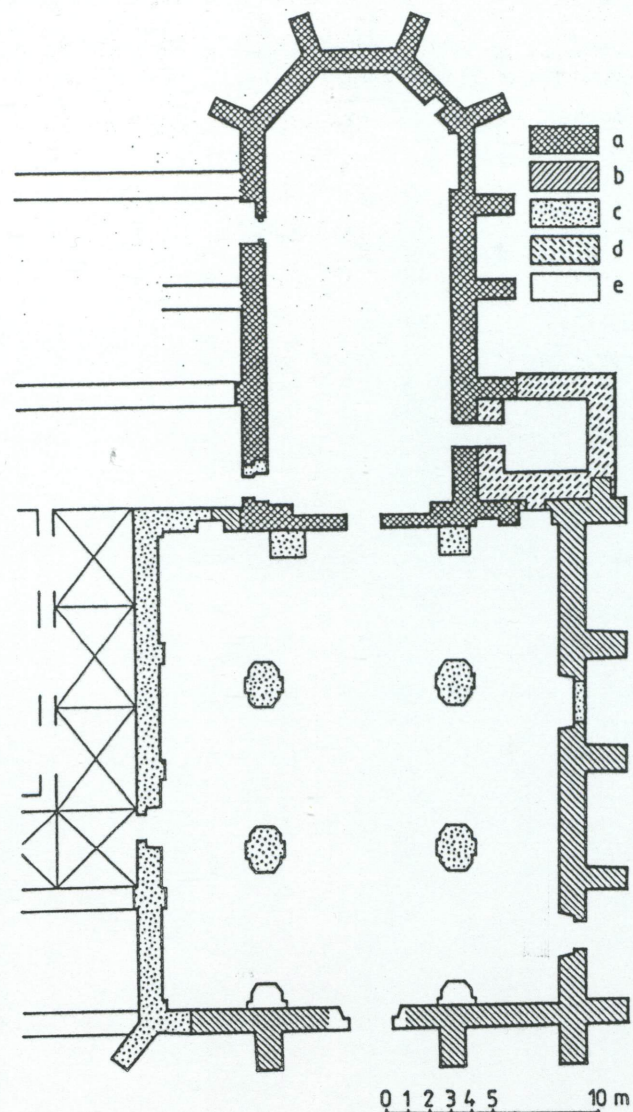
Fig. 8. Construction plan of the post-Franciscan monastery, made in 1810 (acc. to K. Dege)

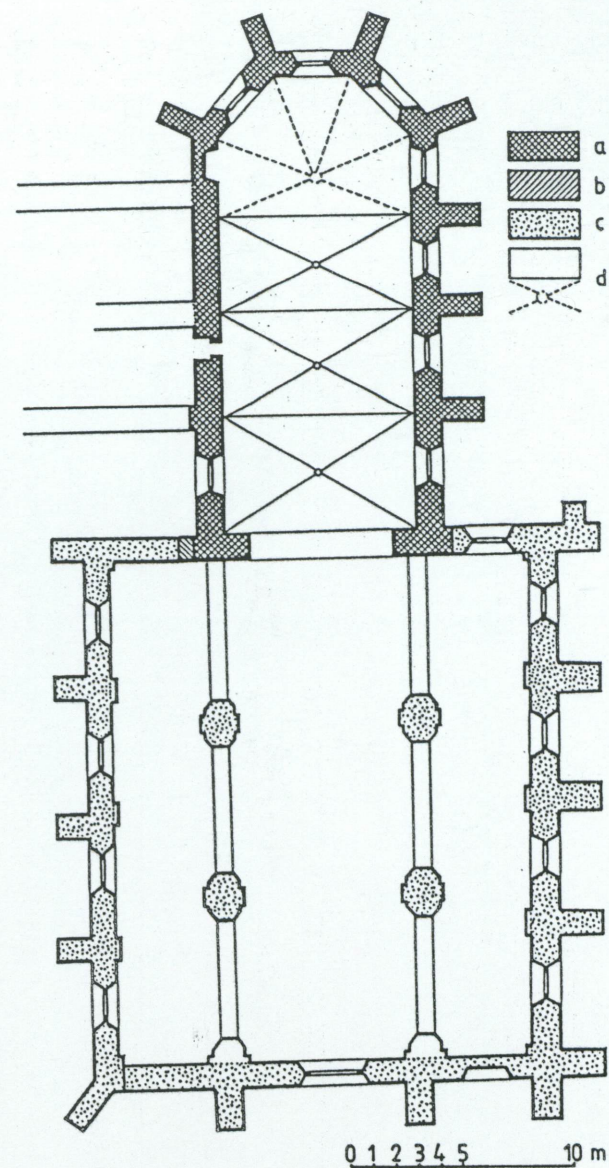
Ryc. 2. Rzut przyziemia kościoła i plan wykopów z rozwarstwieniem murów: a) mury prezbiterium z 1. połowy XIV w., b) mury korpusu z 1. połowy XIV w., c) mury korpusu z około 1420 r., d) mury niezrealizowanej wieży, e) mury nowożytnie, f) granice wykopów 1-7 (oprac. Czesław Lasota, według pomiaru Rafała Czernera)

Ryc. 3. Rekonstrukcja rzutu przyziemia kościoła z I. połowy XIV w.: a) mury prezbiterium, b) mury korpusu, c) rekonstrukcja (oprac. Czesław Lasota)

Ryc. 10. Rekonstrukcja rzutu przyziemia kościoła po przebudowie korpusu około 1420 r.: a) mury prezbiterium z I. połowy XIV w., b) zaadaptowane mury korpusu z I. połowy XIV w., c) mury korpusu z około 1420 r., d) mury niezrealizowanej wieży, e) rekonstrukcja (oprac. Lasota)

Ryc. 11. Rekonstrukcja rzutu kościoła na wysokości okien po przebudowie korpusu około 1420 r. (prezbiterium + 5 m, korpus + 9 m): a) mury prezbiterium z I. połowy XIV w., b) zaadaptowany mur pierwotnego korpusu z I. połowy XIV w., c) mury korpusu z około 1420 r., d) rekonstrukcja (oprac. Lasota, według pomiaru Czerner)

1. Miejscowość :

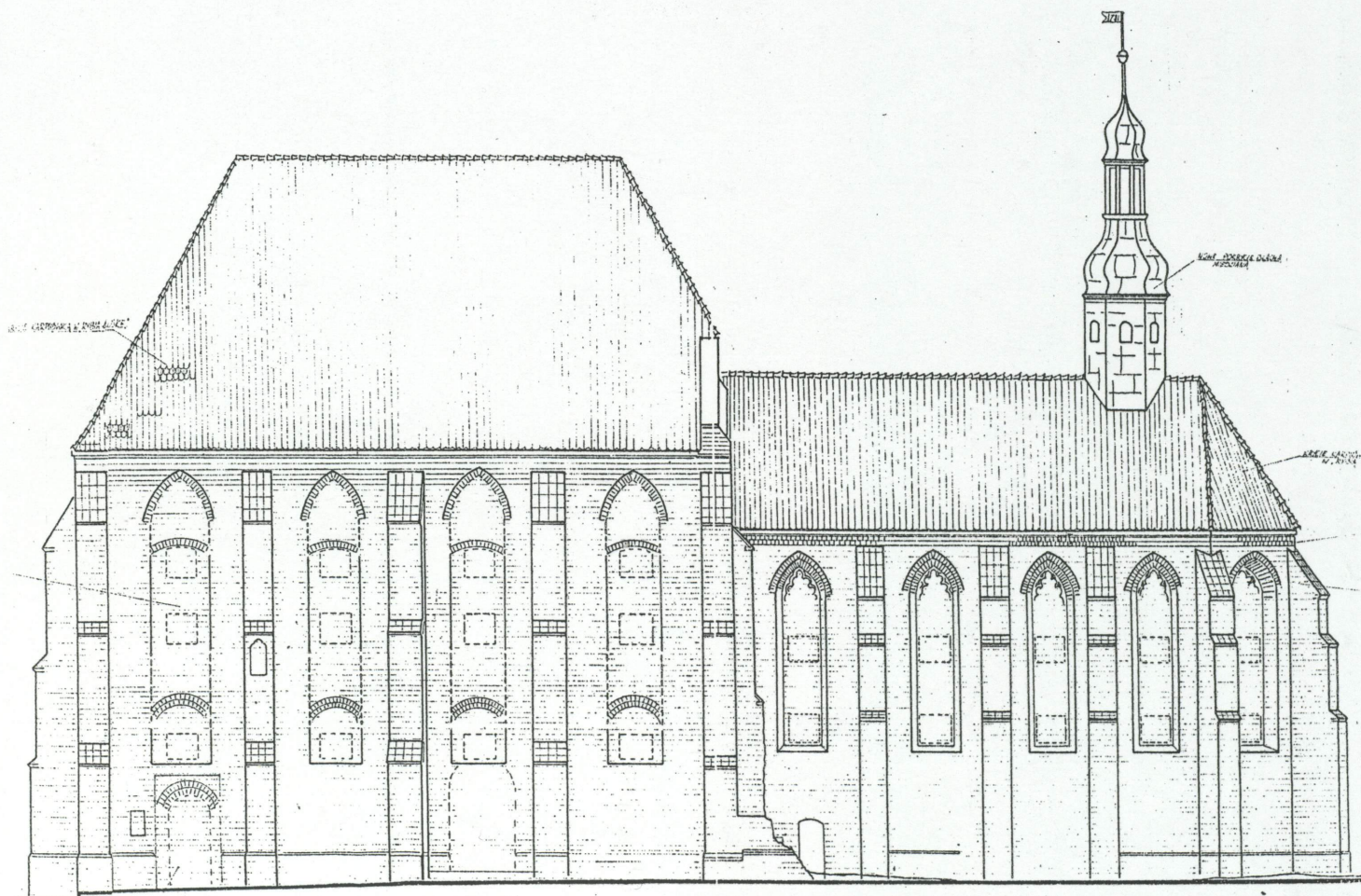
N A M Y S Ł Ó W

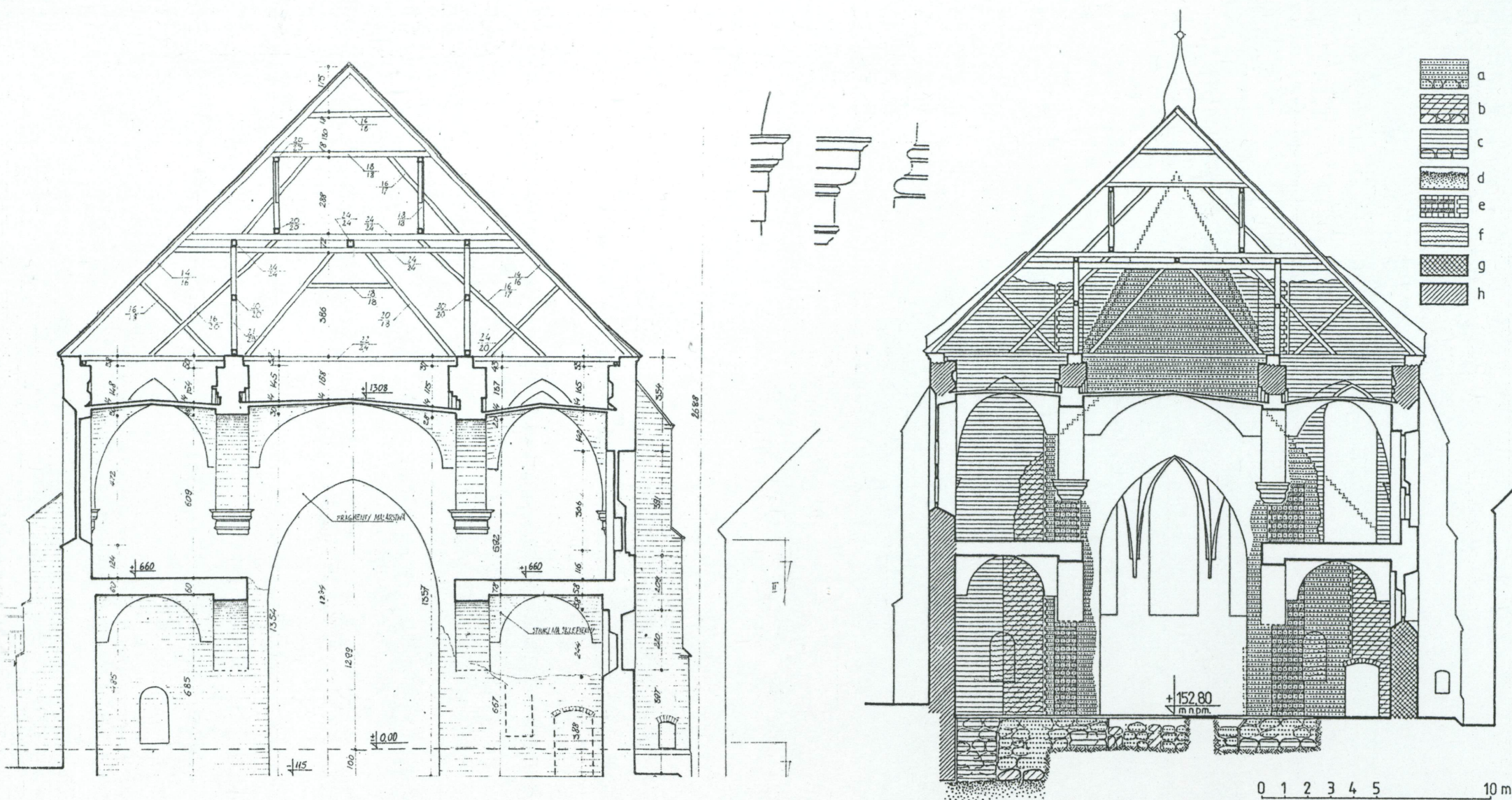
2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonaografia, materiały archiwalne, zdjęcia

Ryc. 9. Przekrój poprzeczny korpusu kościoła z widokiem na ścianę wschodnią i jej fundamenty. Widok: a) mury prezbiterium z 1. połowy XIV w., b) mury korpusu z 1. połowy XIV w., c) mury korpusu z około 1420 r., d) calej, e) strzypia, f) mury ucięte; przekrój: g) mury korpusu z 1. połowy XIV w., h) mury korpusu z około 1420 r. (oprac. Lasota według pomiaru Czerner)

1. Miejscowość :

N A M Y S Ł Ó W

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

materiały archiwalne, zdjęcia

1. Miejsowość :

N A M Y S Ł Ó W

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonaografia, materiały archiwalne, zdjęcia

1.Miejscowość :

N A M Y S Ł Ó W

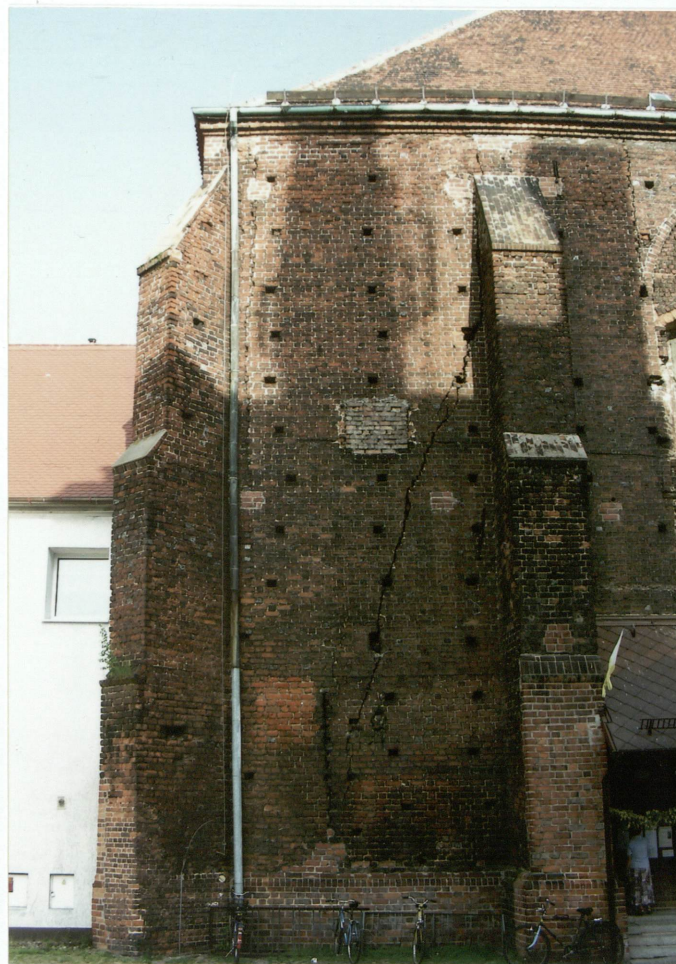
2.Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonografia, materiały archiwalne, zdjęcia

1.Miejscowość :

N A M Y S Ł Ó W

2.Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonografia, materiały archiwalne, zdjęcia

1. Miejscowość :

N A M Y S Ł Ó W

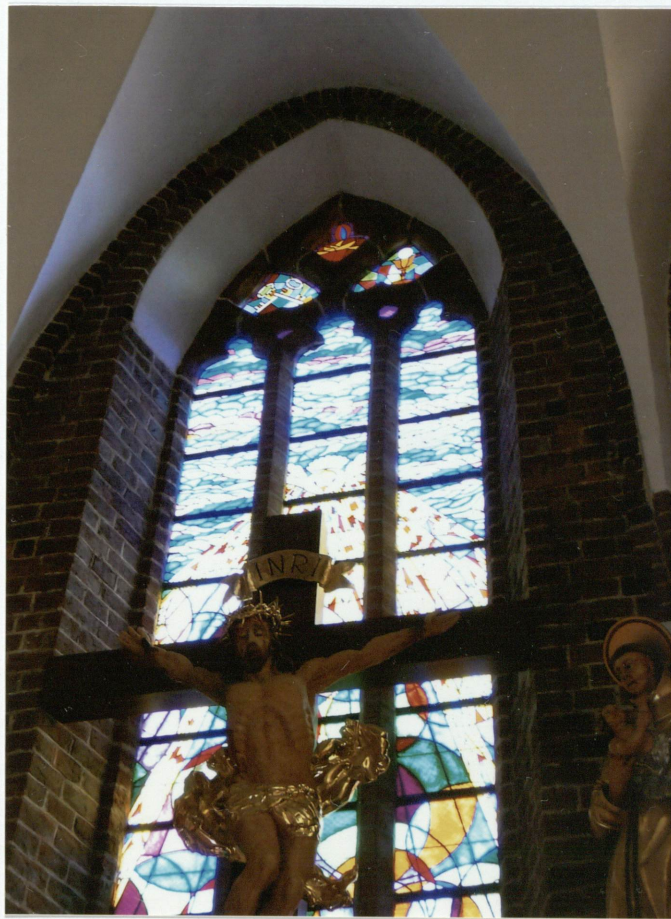
2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonografia, materiały archiwalne, zdjęcia

1.Miejscowość :

N A M Y S Ł Ó W

2.Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KÓŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonografia, materiały archiwalne, zdjęcia

1. Miejscowość :

N A M Y S Ł Ó W

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonografia, materiały archiwalne, zdjęcia

1. Miejscowość :

N A M Y S Ł Ó W

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonografia, materiały archiwalne, zdjęcia

1. Miejsowość :

N A M Y S Ł Ó W

2. Obiekt (nazwa jak w karcie) :

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POFRANCISZKAŃSKI

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) :

Ikonaografia, materiały archiwalne, zdjęcia

